

สวัสดี ปีใหม่ 2569

ขอให้ปีใหม่นี้มีแต่ความสุข คิดสิ่งใดขอให้สมความ

ปรารถนา สุขภาพแข็งแรงตลอดไป

ชมรมผู้สูงอายุ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จดหมายข่าว ปีที่ 32 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม 2569

สารบัญ

• สังคมในเวดดวงมศ	6
• ชาวชมรมฯ	7
• ผู้บริจาคเงิน	10
• รายชื่อสมาชิกชมรมฯ ที่เกิดเดือนมกราคม	11
• วาทีธรรม : สมเด็จพระวโรจนะ รินโปเช	13
• บอกเล่าเก้าสิบ : ไบสังยา...ที่ไม่ใช่ยา	15
• พระราชดำรัสของสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งภูฏาน	19
• พระราชดำรัสของสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งภูฏาน	19
• มิสเตอร์เฮนเตอร์สัน - ลีโอ	26
• คุณครูที่รัก	28
• มุกตาคิต	29

พรปีใหม่ 2569
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ปีใหม่นี้หรือคือปีม้า
ปีประโชชน์หักทศ ช่วยเราได้
เร่งหบทะ ช่วยเราไปไกลไกล
เดินไม่หลง สักพักจรลี
ฝึกนกเขา ทักพาริณ น้ามาหาเรอรั้ง
ทำใจดีจกทำ เซอูม เมือเซอหลังที่
ตมรูจักต กษาด ช่วยชีวิต
น้าทุกตัว เมาเลี้ยงดี จนแก่ชรา.

ปีใหม่นี้หรือคือปีม้า
ปีประโชชน์หักทศ ช่วยเราได้
เร่งหบทะ ช่วยเราไปไกลไกล
เดินไม่หลง สักพักจรลี
ฝึกนกเขา ทักพาริณ น้ามาหาเรอรั้ง
ทำใจดีจกทำ เซอูม เมือเซอหลังที่
ตมรูจักต กษาด ช่วยชีวิต
น้าทุกตัว เมาเลี้ยงดี จนแก่ชรา.

โครงการส่งเสริมอาชีพตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
f PHUFA www.dhufa.org

1 มกราคม 2569

วันขึ้นปีใหม่

๑ สวัสดิ์ปีใหม่แล้ว	สบายดี
จงอยู่ครบร้อยปี	สุขสร้าง
แข็งแรง ชื่นชีวี	บุญแต่ง งามเอย
ประโยชน์ไม่โรยร้าง	แต่งให้สุขเกษม

ชมรมผู้สูงอายุ ขอมอบความรัก ความห่วงใย ความปรารถนาดีอย่างจริงใจ
แต่เพื่อสมาชิกในวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๖๙
(นายวิวัฒน์ บุรทัต ประพันธ์)

16 มกราคม 2569

วันครู

๑ ไหว้ครูด้วยจิตน้อม	บูชา
พระพุทธรูป พระศาสดา	ดีนรู้
พระธรรมสังฆจรรยา	นุภาพ ยิ่งเอย
อริยสงฆ์กอปรกู่	พลิกพินคินสมัย
๑ ครูสถิตอยู่ทั่วทั้ง	จักรวาล
แต่ไม่เคยเล่าขาน	อวดอ้าง
สะอาดสว่างสงบปาน	องค์เทพ สูงเอย
ค้นพบไม่เคยร้าง	สืบด้วยปัญญา
๑ บรมครูสอนไม่ใช้	ไม้เรียว
กุศโลบายอย่างเดียว	สว่างแจ้ง
ให้รู้ดีจริงเชียว	ในโลก นี้เอย
ขาดกเล่าตั้งแกลัง	ดีนรู้สังฆจรรยา
๑ ครูเก่งสอนให้ศิษย์	คิดเอง
ตั้งใจเลข บรรเลง	ตอบได้
ศิษย์ต้องคิดตรงเพลง	ตอบใจ ได้เอย
ครูแนะวิธีให้	ศิษย์ใช้ปัญญา

ชมรมผู้สูงอายุ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สวัสดีปีใหม่ 2569

ศุภฤกษ์เบิกดีที่สุดในปีใหม่
วันเวลาผ่านไปเหมือนบินหนี
หวนระลึกนึกถึงได้ล่วงปลายปี
ว่าได้พบสิ่งดีดีมากมาย
ได้อยู่ร่วมชมรม สว. มศว
เป็นที่ก่ออภปรกจิมิตรสหาย
ได้พบพานความสุขล้นทั้งใจกาย
จะเปรียบได้ราวสวรรค์ชั้นดาวดึงส์
ขออัญเชิญคุณพระรัตนตรัย
โปรดประทานพรให้ได้สุขศรี
ให้ปลอดโรคปลอดภัยใจดี
อยู่เป็นศรีมิตรคู่เรือนเพื่อนคู่ใจ
ให้ร่ำรวยเงินทองและยศศักดิ์
ให้คนรักมากมายไม่หน่ายหนี
ขอผลบุญคุณธรรมและความดี
จงพิทักษ์รักษาคนดีตลอดไป
ขอให้อายุยืนยงคงกระพัน
อยู่เป็นขวัญเคียงกันเป็นเกียรติศรี
มีลูกหลานสืบสานสกุลดี
ให้โชคดีมีสุขสันต์นี้รันตร์เทอญ

รศ.สุภา ปานเจริญ

สังคมนาเวดวงมศว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดพิธีทำบุญเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช 2569 เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่องค์กรและบุคลากร โดย รศ.ดร. ชลวิทย์ เจียรจิตต์ อธิการบดี เป็นประธานนำคณะผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนิสิต ร่วมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ สร้างขวัญกำลังใจเริ่มต้นปีใหม่

ข่าวชมรมฯ

ชมรมฯ กำหนดการประชุมคณะกรรมการบริหาร ประจำปี พ.ศ. 2569 มีดังนี้

- เดือนมกราคม ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 8 มกราคม 2569
- เดือนกุมภาพันธ์ ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 5 กุมภาพันธ์ 2569
- เดือนมีนาคม ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 5 มีนาคม 2569
- เดือนเมษายน ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 2 เมษายน 2569
- เดือนพฤษภาคม ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 7 พฤษภาคม 2569
- เดือนมิถุนายน ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 4 มิถุนายน 2569
- เดือนกรกฎาคม ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 2 กรกฎาคม 2569
- เดือนสิงหาคม ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 6 สิงหาคม 2569
- เดือนกันยายน ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 3 กันยายน 2569
- เดือนตุลาคม ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 1 ตุลาคม 2569
- เดือนพฤศจิกายน ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 5 พฤศจิกายน 2569
- เดือนธันวาคม ประชุมวันพฤหัสบดี ที่ 3 ธันวาคม 2569

คณะกรรมการบริหารชมรมฯ กำหนดการประชุมประจำเดือนมกราคม ในวันพฤหัสบดี ที่ 8 มกราคม 2569 ณ ห้องประชุม ชั้น 2 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ตั้งแต่เวลา 09.30 - 10.00 น. ประชุมประจำเดือน และเวลา 10.00-11.30 น. กิจกรรมพบปะสังสรรค์งานปีใหม่ 2569

- วันที่ 8 ธันวาคม 2568 ชมรมฯ จัดงานแสดงมุทิตาจิตคณาจารย์อาวุโส และสมาชิกอายุครบ 84 ปี มีคณาจารย์อาวุโสเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 12 คน ดังรายชื่อ

1. ผศ.เกษร เจริญรักษ์	2. อ.จรัส กุมารจันทร์
3. อ.เชียรจิต วรกานตศิริ	4. อ.นิ่มนวล สกกุลพานิช
5. ผศ.ประเสริฐ เชษฐพันธ์	6. คุณผิว คำใหญ่
7. รศ.พริ้มเพรา ผลเจริญสุข	8. รศ.วุฒิชัย มุลศิลป์

9. ผศ.วนิดา	ตราชู	10. อ.วิวัฒน์	บุรทัต
11. ผศ.สุพีร์	ลิ้มไทย	12. อ.อัครยา	ภาदानุพงศ์

ในงานมีการแสดงอังกะลุง วงบานชื่น ที่ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของชมรมฯ ที่ฝึกปรือกันมานานพอสมควร ทำให้บรรยากาศดูครึกครื้น ผู้เล่นก็ตั้งใจเล่นกันเต็มที่ ผู้ฟังก็ตั้งใจฟังมากส่งสายตาให้กำลังใจกันเต็มที่ และบรรเลงจบลงด้วยดี หลังจากจัดสถานที่กันใหม่ เชิญคณาจารย์เข้านั่งประจำที่แล้ว พิธีกรทั้งสองท่านคือ ผศ.ศิริรนา บุญยสงวน และรศ. เฉลียวศรี พิบูลชล เชิญคณาจารย์แต่ละท่านกล่าวทักทายและเล่าเรื่องเกี่ยวกับตัวท่านให้ฟังคนละประมาณ 5 นาที คณาจารย์อาวุโสดูมีความสุขที่ได้มาร่วมกิจกรรม ได้พบพูดคุยกับผู้มาร่วมงาน ผศ.ณัฐยา วิสุทธีสิน และ ผศ.สุนันท์ เสนาพันธ์ เป็นผู้แทนชมรมฯ มอบของที่ระลึกที่จัดเตรียมไว้ให้ หลังจากผู้ร่วมงานเข้าไปกล่าวสวัสดิทักทายคณาจารย์แต่ละคน เป็นบรรยากาศที่อบอุ่นมากกับกิจกรรมนี้ ชมรมฯ กราบขอบคุณคณาจารย์อาวุโสที่มาร่วมกิจกรรมนี้ และเข้าใจอาจารย์อาวุโสหลายท่านที่อยากมาร่วมกิจกรรมแต่มีความไม่สะดวกบางประการ ในโอกาสนี้ชมรมฯขอขอบคุณ

♡ คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์และทีมงานที่ให้ความสะดวกสถานที่ ♡ คณะทำงานในโครงการแสนแสบโมเดล ที่จัดเตรียมสถานที่และการฝึกซ้อม ♡ งานทุกฝ่ายของชมรมฯ ♡ สมาชิกที่นำอาหารว่างมาร่วมสมทบ และคุณกัญญา จันทร์ดี ที่นำไอศกรีมมาเลี้ยงตักแจกจ่ายอย่างเข้มแข็ง อิมมอรอย สนั่นสนาน ♡ รวมถึงคณะเภสัชศาสตร์ที่นำผลิตภัณฑ์ของคณะมาจำหน่ายในงาน นับเป็นวันดี ๆ อีกวันของชมรมฯ

- ตามที่ชมรมฯ เชิญชวนสมาชิกและผู้สนใจร่วมสมทบทุนจัดพิมพ์หนังสือธรรมะประจำปี 2569 กับชมรมศิษย์กรรมฐานพุทธสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เรื่อง คู่มือชาวพุทธและพุทธทำนาย นิพนธ์โดยพระปัญญาพิศาลเถร(พระเจ้าจารย์ทูล ขิปปปัญญา) เพื่อนำไปแจกจ่ายญาติมิตร และนำเข้าห้องสมุดทั่วประเทศ ในการนี้ชมรมฯ สมาชิกร่วมพิมพ์หนังสือ จำนวน 350 เล่ม

เป็นเงิน 17,500 บาท ขออนุมัติมา ณ ที่นี้

- วันที่ 29 มกราคม 2569 ซึ่งเป็นวันเกิดชมรมฯ อายุครบ 31 ปี ในการนี้ ชมรมฯ ขอเชิญชวนสมาชิกร่วมทำบุญ เพื่อนำเงินไปเลี้ยงอาหารกลางวัน ผู้สูงอายุบ้านบางแค ซึ่งขณะนี้ในกลุ่มผู้ไม่มีรายได้ ไร้ญาติมีจำนวน 242 คน ดังกำหนดการ

08.30 น. เดินทางออกจาก มศว ด้วยรถตู้

10.00 น. ถึงบ้านบางแคเข้าห้องเลี้ยงอาหาร พบปะทักทายและมอบเงิน

11.00 น. เลี้ยงอาหารกลางวัน

12.00 น. ออกจากบ้านบางแคไปทานอาหารกลางวันร้าน....

13.30 น. เดินทางไปสนามหลวง เพื่อเข้ากราบถวายบังคมพระบรมศพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

15.00 น. เดินทางกลับ มศว

สำหรับผู้ที่จะเดินทางไปบ้านบางแค และกราบพระพันปีหลวง ค่าใช้จ่ายคนละ 1,000 บาท เป็นค่าเช่ารถ ค่าอาหารกลางวัน ฯลฯ

- ข้าราชการบำนาญผู้ที่ได้รับเงินบำนาญเดือนละ 13,500 บาท ขึ้นไป (ไม่รวมเงิน ช.ค.บ.) เมื่ออายุครบ 65 ปีบริบูรณ์และผู้ได้รับเงินบำนาญ เดือนละ 27,000 บาทขึ้นไป (ไม่รวม เงิน ช.ค.บ.) เมื่ออายุครบ 70 ปี บริบูรณ์ หลังจากวันเกิดสามารถ ติดต่อส่วนทรัพยากรบุคคล (กองการเจ้าหน้าที่เดิม) อาคารสำนักงานอธิการบดี ตึก 9 ชั้น 3 เพื่อยื่นเรื่องขอรับบำเหน็จดำรงชีพ ท่านสามารถ สอบถามรายละเอียดได้ที่ 02- 260-3558 และเตรียมหลักฐานดังต่อไปนี้ อย่างละ 2 ชุด 1. สำเนาบัตรประชาชน 2. สำเนาทะเบียนบ้าน 3. สำเนาหน้าสมุดบัญชี ธนาคารที่ต้องการให้โอนเงินเข้า

- คณะกรรมการบริหารชมรมฯ ใครขอให้ผู้บริจาคเงินเข้าชมรมฯ ตรวจสอบรายชื่อจากจดหมายข่าวของชมรมฯ ในแต่ละเดือน หากไม่ ปรากฏรายชื่อของผู้บริจาคภายใน 1-2 เดือน โปรดติดต่อกับ ดร.อุมาพร นาควังนะ 090 917 3993 หรือคุณพิศมัย พนาเวศร์ 081-412-1310 และหากท่านสมาชิกมีความ

ประสงค์ที่จะร่วมบริจาคเงินเข้าชมรมฯ ได้ที่สหกรณ์ออมทรัพย์ มศว ชื่อบัญชี ชมรมผู้สูงอายุ มศว เลขที่บัญชี 2686-3 ชมรมฯ ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

- สหกรณ์ออมทรัพย์ มศว จำกัด กำหนดการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2569 ในวันอาทิตย์ที่ 25 มกราคม 2569 ระหว่างเวลา 08.30-12.00 น. ณ โรงพลศึกษา โรงเรียนมัธยมสาธิต ประสานมิตร ขอเชิญสมาชิกสหกรณ์เข้าร่วมประชุมในวันเวลาดังกล่าว

บริจาค

1. รศ.วรรณณี	โสมประยูร	1,000 บาท
2. ผศ.นิรมล	ปีตะนิละผลิน	1,000 บาท
3. ผศ.ศิริินนา	บุญยสงวน	1,000 บาท
4. รศ.พริ้มเพรา	ผลเจริญสุข	1,000 บาท
5. อ.ภัทณีญา	ไชยสุข	1,000 บาท
6. รศ.ดร. ส.วาสนา	ประवालพฤกษ์	1,000 บาท
7. ผศ.พนอ	อัครุจานนท์	1,000 บาท
8. รศ.ดร.จิตต์ภิญญา	ชุมสาย ณ อยุธยา	1,000 บาท
9. รศ.อุทัยวรรณ	ปิ่นประชาสรร	1,000 บาท
10. รศ.วุฒิชัย	มูลศิลป์	1,000 บาท
11. อ.อรัญญา	ภาदानุพงศ์	1,000 บาท
12. อ.นันทนวล	สกุลพานิช	2,000 บาท
13. รศ.เจลีศว	พันธุ์สีดา	1,000 บาท

รายชื่อสมาชิกชมรมฯ ที่เกิดเดือนมกราคม

พรโตโต ในปฐมพีคุณความดี ที่เพาะป่ม

คุณธรรม คำชื่นชม

ท่านสะสม นมนานมา

เนรมิต จิตเปี่ยมสุข

ปราศโศกทุกข์ ทุกเพ -ลา

สิ่งवाद ปรารภนา

หลังไหลมา คราวนี้...เกิด

รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์

1. อ.เยี่ยม อุ่ณะม้าย	2. รศ.วิัญญา วิศาลาภรณ์
3. อ.มารศรี บั้วรามภรณ์	4. อ.นที ศิริรัมย์
5. อ.ดุขฎี สิ้นเดิมสุข	6. อ.เสาวนีย์ ชื่อตรง
7. รศ.ดร.ฉวีวรรณ เศวตมาลย์	8. คุณบุญเรือง แต่งไทย
9. คุณรักษณา นาคะปักษิณ	10. รศ.สาตี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา
11. คุณสุภาณี ผิวข่า	12. อ.อรวรรณ สัมมาพันธ์
13. ผศ.ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์	14. อ.นฤมล พัชรปิยะกุล
15. คุณอุไร ฉายแก้ว	16. อ.สุภณิดา สุวณิชย์
17. คุณประทีนทิพย์ อินทวิเชียร	18. คุณพรเพ็ญ พรหมชัย
19. รศ.ดร.พัชรินทร์ แสงจารีก	20. คุณอริยา ขำสะอาด
★(21) ผศ.ดร.รัตติยา จินเดหวา	22. รศ.เย็นใจ สมวิเชียร
23. คุณจรสกุमारจันทร์	24. รศ.กรรณิการ์ พวงเกษม
25. คุณชุลีอร รินระวัฒน์	26. อ.วรรณ วิไลรัตน์
27. รศ.เฉลิมศักดิ์ สุภาพล	★(28) อ.สุวรรณา คล้ายกระแสด
29. ดร.อุปวิทย์สุวคันทกุล	30. ผศ.น้อม งามนิสัย
31. คุณผ่องพูล แสงภู	32. ผศ.นิยม เรียงจันทร์
33. ศ.เกริก ยุ้นพันธ์	★(34) รศ.จริยา สิ้นเดิมสุข
35. คุณวิไล หัสตินวิชัย	★(36) อ.โสภิน จันทะคล้อย
37. อ.บุญผ่อง วรรณภิรมย์	38. รศ.ดร.กิติมา ปรีดีดีลก

39. คุณณอมศรี โมพี	40. ผศ.ณัฐภา ต้นสกุล
41. รศ. ดร.สนอง โลहितวิเศษ	42. รศ.สุชา ฦ พัทลุง
43. คุณปราโมทย์ เกิดทรัพย์	44. ผศ.ดร.สุณี รักษาเกียรติศักดิ์
45. คุณศุภวรรณ พันธุ์ภักดี	★(46) คุณวิไล พิพัฒน์โยธะพงศ์
47. อ.พวงผกา คงอุทัยกุล	48. อ.สุวัฒน์ บัววราภรณ์
★(49) ผศ.วรรณิ พุทธาภูมิไกร	50. อ.จุงใจ แสงพันธุ์
51. รศ.ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล	52. รศ.สุจินต์ ปรีชามารถ
53. ผศ.ชัยญ์รัชต์ ภูริสุวรรณวงษ์	54. รศ.ศศิธร วรรณพงษ์
55. คุณกริยา สามเสน ปานเจริญ	★(56) ผศ. ดร.นิคม ตั้งคะพิภพ
★(57) อ.สุวดี ภูประดิษฐ์	58. รศ.ดร.อรพรรณ พรสีมา
59. อ.พิมพ์ศรี โตอดิเทพย์	★(60) ทันตแพทย์วินัย นันทสันติ
61. ผศ.สมบุญ ปิยะสินธุ์ชาติ	62. ผศ.ดร.ปัทมา ลีวนิช
63. อ.อัยยา ภาคานุกพงศ์	64. แพทย์หญิง สุรีพร ภัทรสุวรรณ
65. คุณภิตินันท์ สอนแสง	★(66) คุณวนิดา คงรินทร์
67. ผศ. อุดม ยะชัยมา	68. คุณสุภา อัสวาลลภ
69. รศ.ดร.อัมพร จาริยะพงศ์สกุล	

หมายเหตุ : สมาชิกที่มีเครื่องหมาย ○ ติดต่อขอรับเงินบำเหน็จ
อาวุโสที่สหกรณ์ออมทรัพย์ มศว จำกัด **เฉพาะท่านที่เป็นสมาชิก
สหกรณ์เท่านั้น** (สมาชิกควรมาในวันที่อายุครบหรือซ้ำไม่เกิน 90 วัน)
พร้อมบัตรประจำตัวประชาชน และทะเบียนบ้าน
★ บำเหน็จดำรงชีพ อายุ 70 ปี

วาทะธรรม : สมเด็จพระไวโรจนะ รินโปเช ปาฐกถาธรรมแก่เหล่าบัณฑิต มจร

วันที่ 7 ธันวาคม 2568 เวลา 09.30 น. ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สมเด็จพระไวโรจนะ รินโปเช (His Eminence Vairochana Rinpoche Jigme Jigten Wangchuk) แห่งราชอาณาจักรภูฏาน เสด็จมาแสดงปาฐกถาธรรมแก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท-เอก มจร การนี้ พระพรหมวัชรธีรจารย์ พร้อมคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ร่วมถวายการต้อนรับรินโปเชวัย 13 ชันษา ได้แสดงปาฐกถาธรรมอย่างลึกซึ้งและงดงาม สร้างความประทับใจแก่บัณฑิตและผู้เข้าร่วมเป็นอย่างยิ่ง ดังนี้

สวัสดิ์ทุกท่าน ก่อนที่ข้าพเจ้าจะเริ่มแสดงปาฐกถาธรรมในวันนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงความอาลัยอย่างสุดซึ้ง และน้อมถวายความเสียใจต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี และปวงชนชาวไทยที่รักยิ่ง ในการเสด็จสวรรคตของสมเด็จพระพันปีหลวง

สมเด็จพระพันปีหลวงผู้ทรงล่วงลับไปแล้ว มิได้ทรงเป็นเพียงพระมารดาอันเป็นที่รักยิ่งของชนชาวไทยเท่านั้น แต่ยังทรงเป็นประจักษ์ตั้งศูนย์รวมแห่งพระเมตตากรุณาอันเปี่ยมล้น และพระสง่างามอันมั่นคงไม่สั่นคลอน

ขอเชิญชวนทุกท่านร่วมกันประนมมือ และน้อมจิตสวดมนต์ถวายแด่

พระองค์ท่านพร้อมกัน ณ บัดนี้ กราบเรียนพระมหาเถรานุเถระ ผู้ทรงสมณศักดิ์ ซึ่งมีท่านอธิการบดี ท่านรองอธิการบดี คณาจารย์ นักปราชญ์ผู้ทรงคุณวุฒิ บุรพาจารย์ของข้าพเจ้า และกัลยาณมิตรทางธรรมที่เคารพรักทุกท่าน

วันนี้ข้าพเจ้าได้รับเกียรติอย่างสูงยิ่ง ที่ได้มาสนทนาธรรมกับท่านทั้งหลาย มิใช่ในฐานะครูบาอาจารย์ หากแต่ในฐานะนักเรียนตัวเล็ก ๆ คนหนึ่ง ท่ามกลาง ครูบาอาจารย์ผู้ทรงภูมิปัญญา นักวิชาการผู้รอบรู้ และเพื่อนร่วมทางผู้แสวงหา สัจธรรม

เมื่อครั้งข้าพเจ้าเยาว์วัยกว่านี้เล็กน้อย ข้าพเจ้าเคยเฝ้ามองคุณปู่ให้อาหาร นก ณ นอกเรือนไม้ของท่าน ท่านโปรยเมล็ดพืชลงบนพื้นหญ้า และในไม่ช้า นก มากมายก็โฉบบินเข้ามากิน แต่แทนที่จะจิกกินร่วมกัน พวกมันกลับต่อสู้ แ่งแย่ง ไล่จิก และตีปีกด้วยความโกรธ คุณปู่ของข้าพเจ้าเพียงยิ้ม และกล่าวกับข้าพเจ้า ว่า “เจ้าจงพิจารณาให้ดี พวกมันต่อสู้กัน โดยไม่รู้เลยว่า อาหารนั้นมีเพียงพอ สำหรับทุกชีวิต”

ข้าพเจ้าไม่เคยลืมหัวเวลานั้นเลย และตระหนักได้ว่า มนุษย์เราก็มักจะ เป็นเช่นเดียวกัน เราต่อสู้เพื่อแย่งชิงแผ่นดิน เพื่อความเชื่อ เพื่ออำนาจ หรือแม้ กระทั่งเพื่อพระธรรมคำสอนเอง ราวกับว่าพระธรรมนั้นผูกขาดอยู่กับฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งเท่านั้น แต่แท้จริงแล้ว พระธรรมก็เปรียบเสมือนเมล็ดพืช ที่มีอยู่อย่างอุดม สมบูรณ์ เกินกว่าที่จะหล่อเลี้ยงสรรพสัตว์ทั้งปวงได้

สัพพัญญูญาณของครูบาอาจารย์ผู้ยิ่งใหญ่ในทุกนิกายประเพณี ล้วนชี้ไป ยังความจริงที่เรียบง่ายข้อหนึ่ง นั่นคือ สรรพสัตว์ทั้งหลายล้วนปรารถนาความ สุข และปรารถนาที่จะเป็นอิสระจากความทุกข์ เมื่อเราน้อมนำความจริงข้อนี้มา ไว้ในดวงใจ ความแตกต่างแบ่งแยกก็จะหมดความหมาย ใบหน้าของคนแปลก หน้าจะกลับกลายเป็นคุ่นเคยยิ่งขึ้น กลายเป็นใบหน้าที่ของพี่น้องร่วมสายใย พ่อ แม่ หรือเพื่อนสนิท

สำหรับข้าพเจ้าแล้ว การสอนที่แท้จริงมิได้อยู่ที่ถ้อยคำอันยิ่งใหญ่ หากแต่ อยุ่ในการกระทำที่เล็กน้อย เรียบง่าย และเป็นปรกตวิสัย นั่นคือ การตั้งใจรับฟัง

ด้วยความเมตตา การมีความอดทนต่อความเจ็บปวดของผู้อื่น การแบ่งปันสิ่งที่เรามีเพียงน้อยนิดให้แก่กัน สิ่งเหล่านี้ต่างหาก คือพระธรรมที่แท้จริง ที่ดำรงอยู่และมีชีวิตชีวาในความคิดและการกระทำของเรา

ข้าพเจ้ายังได้เรียนรู้ว่า การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ คือการสวดมนต์ภาวนาที่บริสุทธิ์ที่สุด การปกป้อง การยกระดับชีวิตจิตใจ และการปลอบประโลมผู้ที่กำลังเศร้าโศกเสียใจ สิ่งเหล่านี้มีได้อยู่นอกขอบเขตของการปฏิบัติในศาสนธรรมของเราเลย หากแต่เป็นแก่นสารและหัวใจของศาสนธรรมนั้น เมื่อเราปรนนิบัติรับใช้ผู้อื่น เราก็คือการปรนนิบัติรับใช้พระพุทธรูปภายในตัวเรานั้นเอง

เมื่อเราตระหนักรู้เช่นนี้แล้ว ความปิติยินดีของผู้อื่นก็จะกลายเป็นเครื่องบำรุงหล่อเลี้ยงเรา ความโศกเศร้าของผู้อื่นก็จะกลายเป็นเสียงเรียกแห่งความเมตตาการุณา เรามีได้เพียงแค่อ้อมโอบกันเท่านั้น หากแต่เราถักทอเข้าหากัน ประดุจตั้งสายใยของผืนผ้าผืนเดียวกัน ดังนั้น ข้าพเจ้าขอถวายสักจาธิษฐานเล็กน้อยๆ นี้ “ขอให้การกระทำร่วมกันของเรา จงส่องสว่างความมืตมิตแห่งอวิชชา นำมาซึ่งแสงแห่งปัญญาแก่โลกที่กำลังประสบทุกข์ และขอให้หัวใจของเราจงเบิกบานกว้างขวาง เพียงพอที่จะโอบอุ้มรักสรรพสัตว์ทั้งหลาย เราทุกคนล้วนเป็นผู้จาริกธรรมร่วมกันบนมรรคาอันยิ่งใหญ่แห่งการตื่นรู้ ขอให้เรายึดมั่นในสาระอันเป็นอมตะของพระพุทธรองค์เสมอไป นั่นคือ การเลิกความเมตตาการุณาเหนืออหังการ ความเป็นเอกภาพเหนือความแตกแยก ความรักเหนือความเกลียดชัง และแสงสว่างแห่งปัญญาเหนือความมืดบอดแห่งอวิชชา”

บอกเล่าเก้าสิบ : ไบสังยา...ที่ไม่ใช่ยา

เสียงไอแห้งๆ เป็นเพื่อนมาหลายวัน จะไปโรงพยาบาลก็ท้อใจกับภาพผู้คน เบียดเสียด การรอคอยที่ยาวนานเหมือนไม่มีที่สิ้นสุด สุดท้ายจึงตัดสินใจเสียวเข้า คลินิกเล็กๆ ใกล้บ้าน หมอหนุ่มใหญ่ดูท่าทางสบายๆ ถามคำถามพื้นฐาน “อายุเท่าไรครับ? ทำงานอะไร?” “60 แล้วครับ เกษียณราชการแล้ว” ฉันตอบเบาๆ คุณหมอพยักหน้า รับคำว่า “อ้อ เกษียณแล้ว...” แล้วประโยคต่อมาก็ทำเอาฉันใจหายวูบ “คนไข้รู้มัย ช่วงคนที่ตายมากที่สุดก็ช่วงนี้แหละครับ อายุ 60-70 ว่างงาน ไม่มีอะไรทำ เงินก็เหลือน้อย” เอ้า! ฉันอุทานในใจ นี่มันคลินิกหรือสำนักดูดวงกันแน่? แต่คุณหมอไม่รอช้า พูดต่ออีกด้วยท่าที่เรียบเฉย “ยากินไปก็ไม่หาย หรอก พ่อมมอยยังตายเลย” อึ้ง! คราวนี้ฉันอึ้งจนพูดไม่ออก สองประโยคนีมันอะไรกัน? หมอคนนี้เป็นคนแบบไหน?

แล้วคุณหมอก็เปลี่ยนโทนเสียงอย่างรวดเร็ว “เออจ้ เตียวหมอจ่ายยาให้ แต่หมอแนะนำให้ไป” เขาเน้นเสียงตรงคำว่า ‘แนะนำ’ อย่างจงใจ “หารองเท้าผ้าใบดีๆ สักคู่ เดินทุกเช้า เดินเยอะๆ” หมอจ่ายยามาให้ถุงหนึ่ง มีทั้งยาแก้ไอ แก้อักเสบ ยาขับเสมหะ และยาแก้ไข้ที่บอกว่าไม่มีไข้ก็ไม่ต้องกิน ฉันจ่ายเงินไป สองสามใบแดง ในมือถือถุงยาหนักอึ้ง แต่ในใจกลับก้องไปด้วยคำพูดของหมอ “กินก็ไม่หาย” และ “พ่อมมอยยังตายเลย” ความสงสัยดีก็กันไปมา จะกินดีไหมนะ? หลังออกจากคลินิก คำพูดเหล่านั้นยังคงก้องอยู่ในหู มันเป็นเหมือนผนังกั้นระหว่างฉันกับถุงยาใบนั้น ไม่ต้องกินยา! เช้าวันรุ่งขึ้น ฉันเลือกหยิบ รองเท้าผ้าใบคู่ที่ดีที่สุด ที่มีอยู่ ใส่แล้วออกเดิน เดิน เดินตามคำแนะนำของหมอ ไม่ใช่เพราะเชื่อคำพูดเรื่องความตายหรือเรื่องยาไม่หาย แต่เหมือนถูกทำทนาย ลองดูสิว่าจะหายไหมโดยไม่พึ่งยาฉันเริ่มเดินทุกเช้า เดินเยอะขึ้นเรื่อยๆ ทีละนิด ทีละหน่อย วันแล้ววันเล่า แล้วทุกคนรู้ไหมครับ มันได้ผล! เสมหะที่เคยข้นเหนียวในลำคอ และอาการไอที่เคยเป็นเหมือนเพื่อนสนิท ค่อยๆ ทุเลาลงอย่างช้าๆ ในที่สุด อาการไอก็หายไปอย่างน่าอัศจรรย์ โดยที่ยาในถุงยังคงถูกเก็บไว้ในตู้ ไม่ได้ถูกแกะออกมาใช้แม้แต่เม็ดเดียว ฉันกลับไปทีหน้าคลินิกอีกครั้ง ไม่ได้เพื่อพบ

หมอ แต่เพื่อมองป้ายคลินิกด้วยความรู้สึกขอบคุณ หมอไม่ได้ให้แค่ยา... แต่ให้ 'ใบสั่งยา' ที่ชื่อว่า 'ชีวิตใหม่' ที่สอนให้ฉันลุกขึ้นมาดูแลตัวเองด้วยการเคลื่อนไหว ร่างกาย ขอขอบคุณหมอและขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ร่วมรับฟังเรื่องราว 'ใบสั่งยา...ที่ไม่ใช่ยา' ในครั้งนี้ครับ

แง่คิดจากนักมะเร็งวิทยาชาวบราซิล

1. วัยชราเริ่มต้นที่อายุ 60 ปี และสิ้นสุดที่ 80 ปี
2. วัยชราตอนปลาย (หรือ “วัยชราลึกลับ”) เริ่มที่ 80 ถึง 90 ปี
3. “อายุยืนยาว” คือหลัง 90 ปี จนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

ปัญหาหลักของผู้สูงอายุคือ “ความโดดเดี่ยว” บ่อยครั้งคู่ชีวิตไม่ได้แก่ไปพร้อมกัน มักมีคนหนึ่งจากไปก่อน เมื่อเหลือตามลำพัง มักรู้สึกว่าตัวเองเป็นภาระของลูกหลาน ดังนั้นสิ่งสำคัญคือ “อย่าตัดขาดจากเพื่อน” ต้องพยายามพบปะ พูดคุย ติดต่อกันเสมอ เพื่อไม่ให้ตัวเองกลายเป็นภาระของคนรุ่นหลัง
คำแนะนำส่วนตัว

1. อย่าสูญเสีย “การควบคุมชีวิตตัวเอง” หมายถึงตัดสินใจได้เองว่าจะไปไหน กินอะไร แต่งตัวยังไง คุยกับใคร เข้านอนเวลาไหน อ่านหนังสืออะไร ใช้เวลาว่างทำอะไร จะอยู่ที่ไหนเพราะถ้าทำสิ่งเหล่านี้ไม่ได้อีกแล้วคุณจะเป็น “คนที่อยู่ยาก” และ “เป็นภาระต่อผู้อื่น”

2. วิลเลียม เชกสเปียร์ เคยกล่าวไว้ว่า “ข้าพเจ้ามีความสุขเสมอ” เพราะข้า “ไม่คาดหวังสิ่งใดจากใคร” การรอคอยทำให้ทุกข์เสมอ ทุกปัญหามีทางออก
นอกจาก “ความตาย” เท่านั้น
ก่อนจะ “ตอบโต้” ให้ “หายใจลึกๆ”
ก่อนจะ “พูด” ให้ “ฟัง”
ก่อนจะ “วิจารณ์” ให้ “มองตัวเอง”
ก่อนจะ “เขียน” ให้ “คิด”
ก่อนจะ “ทำร้าย” ให้ “ยอมรับ”
และก่อนจะ “ตาย” ให้ “ใช้ชีวิตให้สวยงามที่สุดเท่าที่ทำได้”

3. ความสัมพันธ์ที่ดีที่สุด ไม่ใช่กับคนที่ “สมบูรณ์แบบ” แต่กับคนที่ “เรียนรู้ใช้ชีวิตอย่างน่าสนใจและงดงาม” มองเห็นข้อบกพร่องของคนอื่นได้ แต่ก็ “ชื่นชมข้อดี” ของเขาให้เป็น

4. ถ้าอยากมีความสุขจงทำให้คนอื่นมีความสุขก่อน ถ้าอยากได้อะไรจง “ให้” ก่อน จงอยู่ท่ามกลางคนดี มีน้ำใจ และน่าสนใจและจงเป็นหนึ่งในนั้น

5. จำไว้ว่าแม้ในวันที่ยากลำบากที่สุด ต่อให้มีน้ำตาไหลจนลุกขึ้นยืนแล้ว ยิ้ม พร้อมพูดว่า “ทุกอย่างยังดีอยู่ เพราะเราคือผลลัพธ์ของวิวัฒนาการแห่งชีวิต”

พระราชดำรัสของสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งภูฏาน

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์ ดร. วิเลิศ ภูริวัชร อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณาจารย์ผู้ทรงเกียรติ แขกผู้มีเกียรติทุกท่าน ท่านสุภาพสตรี สุภาพบุรุษ รวมถึงนักศึกษาหนุ่มสาวทุกคนที่อยู่ ณ ที่นี้

สมเด็จพระราชินีและข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาอยู่ร่วมกับท่านในวันนี้ เพื่อรับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกและทรงเกียรติที่สุดของประเทศไทย นี่คือการอันยิ่งใหญ่ที่ข้าพเจ้าซาบซึ้ง ขอขอบใจจากใจจริง

ข้าพเจ้าขอเล่าเรื่องหนึ่งให้ฟัง เมื่อข้าพเจ้ายังเป็นนักศึกษา ทั้งในสหรัฐอเมริกาและต่อมาในอังกฤษ ข้าพเจ้าก็เหมือนนักศึกษาหลายคนที่อยู่ไกลบ้าน และมักจะคิดถึงบ้านอยู่เสมอ และเมื่อคนภูฏานคิดถึงบ้าน ความรู้สึกนั้นมีรสชาติพิเศษเฉพาะตัว เพราะในเวลานั้น ไม่มีร้านอาหารภูฏานเลย ไม่มีเลย ไม่ว่าจะในบอสตัน ในลอนดอน หรือที่ใดก็ตาม ไม่มีอามาติ ไม่มีคาวาติ ไม่มีข้าวสวยที่เหมาะสมกับแกงเผ็ดรสจัด

ข้าพเจ้าเดินไปตามถนนด้วยความหิวโหยและโหยหาบ้าน แต่ก็ไม่พบสิ่งใดตอบแทนความคิดถึงนั้นได้ จนกระทั่งข้าพเจ้าค้นพบอาหารไทย ความเผ็ด ข้าว ความอุ่น แม้จะไม่ใช่อาหารภูฏาน แต่ใกล้เคียงอย่างยิ่งมันกลายเป็นอาหารปลอบใจของข้าพเจ้า ร้านอาหารไทยทุกแห่งที่ข้าพเจ้าเดินเข้าไปให้ความรู้สึกเหมือน

มีบ้านเล็ก ๆ อยู่ในนั้น

ข้าพเจ้าไม่อาจนับได้เลยว่า แกงเขี้ยวหวานก็ถ้วยที่ช่วยประคองข้าพเจ้าไว้ ในช่วงปีเหล่านั้น ประเทศไทยได้หล่อเลี้ยงข้าพเจ้าอย่างแท้จริง ในยามที่ข้าพเจ้าอยู่ห่างไกลจากทุกสิ่งที่คุ้นเคย ดังนั้น ความผูกพันของข้าพเจ้ากับประเทศไทย จึงเริ่มต้นขึ้นเช่นเดียวกับความสัมพันธ์อันยิ่งใหญ่มากมาย นั่นคือ เริ่มจากอาหาร แต่อาหารเป็นเพียงจุดเริ่มต้นเท่านั้น ในช่วงที่เป็นนักศึกษา เราทุกคนถูกขอให้ทำการนำเสนอสั้น ๆ เกี่ยวกับประเทศของตนเอง เมื่อเพื่อนร่วมชั้นชาวไทยของข้าพเจ้าลุกขึ้นพูด เธอได้นำเสนอสิ่งหนึ่งที่ยังคงอยู่กับข้าพเจ้ามานานกว่าสองทศวรรษ เธอก้าวถึงประเทศไทยในฐานะประเทศพุทธ ไม่ใช่เพียงในนาม แต่ในวิถีชีวิตประจำวัน เธอพูดถึงวัดวาอารามทั่วประเทศ พระภิกษุที่เดินบิณฑบาต ด้วยเท้าเปล่าในยามรุ่งสาง ชายหนุ่มที่สมัครใจสละเวลาส่วนหนึ่งของชีวิตเพื่ออุปสมบทและศึกษาธรรม และสตรีที่เลือกเส้นทางความเป็นชี เธอพูดถึงวิธีที่คำสอนของพระพุทธเจ้าหล่อหลอมลักษณะนิสัยของคนไทย ให้เป็นคนจริงใจ อ่อนน้อมเอื้อเฟื้อ และเปี่ยมด้วยเมตตา ข้าพเจ้าพยักหน้าไปพร้อมกับคิดว่า “ใช่ นี่ช่างงดงาม นี่แหละคือสิ่งที่ข้าพเจ้ารู้สึกเมื่ออยู่ในประเทศไทย” แล้วเธอก็กล่าวต่อว่า “แต่กีฬาประจำชาติของเราคือ มวยไทย คิกบ็อกซิ่ง” ห้องทั้งห้องเงิบลง เธอยิ้มและถามว่า “สิ่งนี้หมายความว่าอย่างไร?” แล้วเธอก็ตอบคำถามนั้นด้วยตนเอง มันหมายความว่า เราเปี่ยมด้วยเมตตา แต่เราไม่อ่อนแอ เราเป็นคนรักสันติ แต่เราไม่เฉยชา หากประเทศไทยถูกคุกคาม เราจะต่อสู้ เราจะยืนหยัดร่วมกัน ด้วยความกล้าหาญ เสียสละ และมุ่งมั่น เพื่อปกป้องชาติ และวิถีชีวิตของเรา

ข้าพเจ้าไม่เคยลืมถ้อยคำเหล่านั้นเลย ความเมตตาแบบพุทธ และจิตวิญญาณนักรบ คือสิ่งที่นิยามประเทศไทย และเป็นการผสมผสานที่จะรับใช้ประเทศนี้ไปได้อีกหลายศตวรรษ

ข้าพเจ้าขอกล่าวถึง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 และสมเด็จพระราชินี พระองค์ทรงแบกรับภาระที่มีเพียงไม่กี่คนบนโลกจะเข้าใจ การสืบทอดราชบัลลังก์จากสถาบันพระมหากษัตริย์ที่เป็นที่รักที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ขณะ

เดียวกันก็ต้องสร้างเส้นทางแห่งการรับใช้ในแบบของพระองค์เอง นี้ไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องอาศัยความเข้มแข็ง ปัญญา และความมุ่งมั่นอย่างลึกซึ้งต่อสวัสดิภาพของประชาชน ข้าพเจ้าเชื่อว่าพระองค์ได้แสดงคุณสมบัติเหล่านี้ทั้งหมดแล้วข้าพเจ้าเฝ้าติดตามพระองค์อย่างใกล้ชิด ทั้งพระเกียรติภูมิในการทรงงาน ความทุ่มเทด้านการศึกษา การสาธารณสุข และการพัฒนา และการทรงงานอย่างไม่รู้เหน็ดเหนื่อย เพื่อยกระดับชีวิตของประชาชนทั่วไป พระองค์ทรงสืบสานพระราชวงศ์จักรี ด้วยพระอิริยาบถที่สง่างาม ด้วยเป้าหมาย และด้วยความมุ่งมั่นเจียวๆ ซึ่งข้าพเจ้าชื่นชมอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าอาจกำลังละเมิดธรรมเนียมบางประการ แต่ข้าพเจ้าอดไม่ได้ที่จะขอแบ่งปันช่วงเวลาส่วนตัวบางช่วงที่ข้าพเจ้ามีโอกาสได้สัมผัส ร่วมกับทั้งสองพระองค์ ข้าพเจ้ามีความเคารพอย่างยิ่งต่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ในพลังใจอันไม่ย่อท้อของพระองค์ และก็ผ่านการสนทนาระหว่างเรา นี้เอง ที่ทำให้ข้าพเจ้าตระหนักถึงความรักและความอุทิศตน ที่พระองค์ทรงมีต่อประเทศชาติและประชาชน และแน่นอน สมเด็จพระราชินี ในจุดนี้ ข้าพเจ้าหวนระลึกถึงบทสนทนาระหว่างพ่อกับลูก ข้าพเจ้ายังเป็นชายหนุ่ม และจำได้ว่าบิดาของข้าพเจ้ากล่าวกับข้าพเจ้าว่า “เจ้าต้องรับใช้ประเทศของเจ้าเสมอ” แล้วข้าพเจ้าได้กราบทูลพระบิดาของข้าพเจ้าว่า “อ๊ปป้า ข้าพเจ้าจะรับใช้พระองค์” พระองค์ตรัสว่า “ไม่ ไม่ ไม่ เจ้าต้องไม่รับใช้ข้า เจ้าต้องรับใช้ประเทศและประชาชนของเจ้า” ข้าพเจ้าจึงทูลตอบว่า “อ๊ปป้า พระองค์ทรงแบกรับน้ำหนักของชาติ พระองค์ทรงรับใช้ประเทศ ทรงรับใช้ประชาชน ดังนั้น นับจากนี้ ข้าพเจ้าขอยืนเคียงข้างพระองค์ และขอรับใช้ประชาชนและประเทศของข้าพเจ้าผ่านพระองค์ ข้าพเจ้ายังหนุ่ม ยังไม่อาจทำหรือคิดอะไรได้มากนัก แต่ข้าพเจ้าจะยืนอยู่ข้างพระองค์ และรับใช้ด้วยความจงรักภักดี” และข้าพเจ้ามองเห็นสิ่งนั้น ในสมเด็จพระราชินีแห่งประเทศไทย ที่ทรงยืนหยัดเคียงข้างพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รับใช้พระองค์ และผ่านพระองค์ รับใช้ชาติและประชาชนของพระองค์

ดังนั้น อีกครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าและสมเด็จพระราชินี มีความเคารพอย่างสูงสุดต่อทั้งสองพระองค์ ต่อภาระอันยิ่งใหญ่ และพลังใจที่ไม่ย่อท้อที่พระองค์ทั้งสอง

ทรงแสดงให้เห็น นี่เป็นสิ่งที่ทำให้เรารู้สึกถ่อมตนอย่างยิ่ง

ในช่วงต้นปีนี้ ทั้งสองพระองค์เสด็จเยือนต่างประเทศอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ ท่ามกลางนานาชาติทั่วโลก ทั้งใหญ่และเล็ก ใกล้และไกล พระองค์ทรงเลือกประเทศภูฏาน ข้าพเจ้าไม่อาจกล่าวเกินจริงได้เลยว่า สิ่งนี้มีความหมายต่อพวกเราอย่างมากเพียงใด เมื่อเราได้รับข่าว สมเด็จพระราชินีและข้าพเจ้ามองหน้ากัน และรู้สึกถึงเกียรติอันยิ่งใหญ่จนเอ่อล้น เมื่อทั้งสองพระองค์เสด็จถึง ความปิติยินดีที่แผ่ซ่านไปทั่วภูฏาน เป็นสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ตั้งแต่พาโรถึงทิมพู จากภูเขาสู่หุบเขา ชาวภูฏานทุกคนรู้ว่านี่คือประวัติศาสตร์ นี่คือถ้อยแถลงแห่งมิตรภาพ ที่ยิ่งใหญ่เกินกว่าจะถ่ายทอดเป็นคำพูดได้

ดังนั้น หากถ้อยคำเหล่านี้จะมีโอกาสไปถึงพระองค์ ขอขอบพระทัย ขอขอบพระทัยคที่ทรงเลือกภูฏาน ขอขอบพระทัยสำหรับเกียรติที่พระองค์ทรงมอบแก่ประเทศของเรา และขอขอบพระทัยที่ยังคงเป็นแรงบันดาลใจแก่ข้าพเจ้า ด้วยแบบอย่างแห่งการรับใช้ของพระองค์

เมื่อข้าพเจ้าเสด็จขึ้นครองราชย์ ข้าพเจ้าโชคดีที่มีบรูษผู้ยิ่งใหญ่สองท่านคอยชี้นำ ท่านแรกคือ พระบิดาของข้าพเจ้า พระองค์คือครูที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่ข้าพเจ้าเคยรู้จัก ทรงสอนข้าพเจ้าว่าจุดประสงค์เพียงหนึ่งเดียวของกษัตริย์ คือการรับใช้ประชาชน พระองค์ไม่ได้สอนด้วยคำพูดเพียงอย่างเดียว แต่ด้วยการกระทำ พระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปยังหมู่บ้านที่ห่างไกลที่สุด ในยามที่ยังไม่มีถนน ทรงประทับนั่งกับชาวนา ทรงรับฟัง ทรงฝันถึงประเทศ ที่ความสุขมีความสำคัญยิ่งกว่าความมั่งคั่ง และพระองค์ก็ทรงสร้างมันขึ้นมา และเมื่อพระองค์ทรงเชื่อว่า ภูฏานพร้อมแล้ว พระองค์ได้กระทำการสิ่งที่แทบไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน พระองค์ทรงสมัครใจ มอบอำนาจให้กับรัฐธรรมนูญประชาธิปไตย ไม่ใช่เพราะถูกบังคับ แต่เพราะทรงรักประชาชนมากพอ ที่จะไว้วางใจให้พวกเขากำหนดอนาคตของตนเอง การกระทำเพียงครั้งนั้น สอนข้าพเจ้าเกี่ยวกับภาวะผู้นำ มากกว่าหนังสือเล่มใดจะสอนได้

บุรุษผู้ยิ่งใหญ่อีกท่านคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ข้าพเจ้าไม่ได้เพียงแค่นี้ได้เข้าเฝ้าพระองค์ แต่มีโอกาสดูการทรงงาน พระอุปนิสัย และความอุทิศตนของพระองค์ พระองค์ได้รับการขนานนามว่า “กษัตริย์นักพัฒนา” และพระนามนั้นคู่ควรอย่างแท้จริง พระองค์เสด็จลงไปในทุกๆ เสด็จเยือนหมู่บ้านห่างไกล ตรัสกับชาวนาและชาวประมง ไม่ใช่ในฐานะกษัตริย์ผู้ห่างไกล แต่ในฐานะผู้ที่ต้องการเข้าใจปัญหาอย่างแท้จริง และแก้ไขมัน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เปลี่ยนแปลงชีวิตผู้คนนับล้าน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้นำเสนอต้นแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนแก่โลก องค์การสหประชาชาติให้การยอมรับพระองค์ในเรื่องนี้ แต่สิ่งที่ข้าพเจ้าจดจำได้มากที่สุด กลับเป็นสิ่งที่เรียบง่ายกว่านั้น คือความอ่อนน้อมถ่อมตนที่พระองค์ทรงรักษาไว้ แม้จะเป็นหนึ่งในกษัตริย์ที่ได้รับการเคารพสูงสุดในโลก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงครองราชย์ยาวนานถึง 70 ปี 70 ปีแห่งการรับใช้ 70 ปีแห่งการให้ประชาชนมาก่อนเสมอ ข้าพเจ้าได้เรียนรู้จากการเฝ้าดูพระองค์ มากกว่าที่คำพูดจะถ่ายทอดได้ อิทธิพลของพระองค์ต่อการครองราชย์ของข้าพเจ้านั้นลึกซึ้งอย่างยิ่ง และข้าพเจ้ารู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ที่ได้มีพระบิดา และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เป็นครูของข้าพเจ้า นี่คือนพรที่ข้าพเจ้าพกพาติดตัวทุกวัน

ในปี 2006 ข้าพเจ้าได้มาเยือนประเทศไทย เนื่องในโอกาสครบรอบ 60 ปีแห่งการครองราชย์ของรัชกาลที่ 9 ในเวลานั้น ข้าพเจ้าเป็นมกุฎราชกุมาร ยังหนุ่ม ยังประหม่าเล็กน้อย และเป็นครั้งแรกที่ได้เป็นตัวแทนประเทศ บนเวทีอันยิ่งใหญ่ ชาวไทยมองเห็นข้าพเจ้า และทำสิ่งหนึ่งที่พิเศษอย่างยิ่ง ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าซาบซึ้งใจอย่างลึกซึ้ง พวกเขาไม่ได้เรียกข้าพเจ้าว่า มกุฎราชกุมารแห่งภูฏาน หรือผู้แทนจากภูฏาน แต่เรียกข้าพเจ้าว่า “เจ้าชายจิกมี” เรียกชื่อของข้าพเจ้าราวกับเป็นคนในครอบครัว นับตั้งแต่วันนั้น ชาวไทยได้มอบแต่ความเมตตา ความอบอุ่น และการสนับสนุน ให้แก่ข้าพเจ้าและภูฏาน อย่างไม่เคยขาด ข้าพเจ้าไม่เคยมีโอกาสมหาสม ที่จะกล่าวในสิ่งที่ข้าพเจ้าอยากพูดมาตลอด วันนี้

ข้าพเจ้ามีโอกาสนั้นแล้ว ดังนั้น ขอให้ข้าพเจ้ากล่าวเสียที ขอบคุณประเทศไทย
ขอบคุณสำหรับความเมตตาของท่าน สิ่งนี้ไม่เคยผ่านไปโดยไม่ถูกรับรู้ไม่แม้แต่
วันเดียวข้าพเจ้าไม่รู้ว่าข้าพเจ้าได้ทำอะไร จึงสมควรได้รับสิ่งนี้ แต่ข้าพเจ้าซาบซึ้ง
เกินกว่าจะเอ่ยเป็นคำพูด และข้าพเจ้าอยากให้ท่านทราบว่า ข้าพเจ้าตั้งใจจะใช้
ชีวิตที่เหลือทั้งหมด เพื่อตอบแทนมิตรภาพนี้ไม่ว่าข้าพเจ้าจะสามารถทำอะไร
ให้ประเทศไทยได้ภายในขอบเขตความสามารถของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะทำ
มิตรภาพของท่านมีความหมายต่อข้าพเจ้าอย่างยิ่ง และข้าพเจ้าหวังว่า มิตรภาพ
ของข้าพเจ้าจะมีความหมายต่อท่านเช่นกัน

ก่อนจะกล่าวปิดท้าย ข้าพเจ้าขอพูดถึงอนาคตของประเทศไทย ไม่ใช่ใน
ฐานะคำสรรเสริญ แต่ในฐานะการสังเกตอย่างจริงจัง ประเทศไทยและภูมิภาค มี
สายสัมพันธ์ที่หาได้ยาก เราเป็นหนึ่งในไม่กี่ประเทศ ที่ไม่เคยตกเป็นอาณานิคม
ขณะที่จักรวรรดิต่าง ๆ เข้ายึดครองและแบ่งแยกดินแดน ประเทศไทยยังคงเป็น
เอกราช ด้วยพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระ
อัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และผู้นำผู้ยิ่งใหญ่ต่อ
เนื่องกันมา และที่สำคัญที่สุด ด้วยความเข้มแข็งอดทนของประชาชนชาวไทย
จิตวิญญาณแห่งเอกราช หยั่งรากลึกในแผ่นดินนี้ ประเทศไทยตั้งอยู่ ณ ใจกลาง
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นทางแยกโดยธรรมชาติของการค้าและวัฒนธรรม
ประเทศนี้ได้รับพรด้วยความหลากหลาย ทั้งภูเขาและชายหาด เมืองและหมู่บ้าน
อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ประชาชนมีการศึกษา ปรับตัวได้ และผูกพันกัน
ด้วยศรัทธาอันศักดิ์สิทธิ์ และสถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นที่รัก แต่สิ่งที่ข้าพเจ้า
ชื่นชมมากที่สุด คือ ความรู้จักประมาณของประเทศไทย ปัญญาที่รู้ว่า เมื่อใดควร
อ่อน และเมื่อใดควรยืนหยัดอย่างมั่นคง ความเป็นจริงเชิงปฏิบัตินี้ สัญชาติญาณ
แห่งความสมดุลนี้ คือสิ่งที่ทำให้ประเทศไทยมั่นคง ขณะที่ประเทศอื่นๆ สะดุดล้ม
และมันจะนำพาประเทศไทย ก้าวไกลสู่อนาคต

วันนี้สมเด็จพระราชินีและข้าพเจ้า ออกจากพิธีนี้ด้วยหัวใจที่เปี่ยมล้น
เกียรติยศจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสาหลักของราชอาณาจักร คือสิ่งที่เรา

จะจดจำตลอดไปขอให้มิตรภาพระหว่างประเทศไทยและภูฏาน แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ในทุกปีที่ผ่านมา ขอให้ราชวงศ์ของเรายังคงใกล้ชิดกัน และขอให้ประชาชนของเรา ซึ่งเชื่อมโยงกันด้วยศรัทธา ด้วยคุณค่าและด้วยความรักใคร่อย่างจริงใจ ได้เดินเคียงข้างกัน บนเส้นทางแห่งความสุขต่อไป

ท้ายที่สุดนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้อยู่ ณ ที่นี้ ขอขอบใจ มหาวิทยาลัย สำหรับเกียรติอันล้ำค่านี้ เหตุผลในช่วงเวลานี้พิเศษมากสำหรับข้าพเจ้า สมเด็จพระราชินีของข้าพเจ้าย่อมรู้ดีกว่าใครว่าข้าพเจ้าไม่เคยได้รับเวทีที่เหมาะสม หรือโอกาสที่เหมาะสม ในการแสดงความขอบคุณ ต่อพระมหากษัตริย์ พระราชินี และประชาชนชาวไทย ดังนั้น อีกครั้งหนึ่ง จากกันบึ้งของหัวใจ ขอใจสำหรับการสนับสนุนที่ท่านมอบให้ และเราจะทำงานอย่างเต็มที่เพื่อตอบแทน ขอใจ ขอใจอย่างยิ่ง

จากความทรงจำในหอประชุมที่ทุกคนเฝ้ากริบฟังพระราชดำรัสและเมื่อทรงพูดจบเสียงปรบมือดังกึกก้องยาวนานมาก

Royal Address by His Majesty the King of Bhutan at Chulalongkorn University, Thailand, on the Occasion of the Conferral of an Honorary Doctorate | 22 December 2025

มิสเตอร์เฮนเดอร์สัน - ลีโอ

มิสเตอร์เฮนเดอร์สันเป็นภารโรงประจำโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่หน้าทีของเขาคือถูพื้น เทพชะ และซ่อมไฟ สำหรับนักเรียนส่วนใหญ่ เขาแทบไม่มีตัวตน แต่สิ่งหนึ่งที่นักเรียนไม่รู้คือ มิสเตอร์เฮนเดอร์สัน “มองเห็น” ทุกคนเขาสังเกตเห็นเด็กนักเรียนใหม่คนหนึ่งชื่อ ลีโอ ลีโอเป็นนักเรียนชั้นปีที่หนึ่ง ทุกวันพักกลางวัน เขานั่งกินข้าวคนเดียวเสมอไม่คุยกับใคร และไม่มีเพื่อนเลย ไม่นานมิสเตอร์เฮนเดอร์สันก็เข้าใจสาเหตุ ลีโอเป็นเด็กหูหนวก แม้จะใส่ประสาทหูเทียม แต่เขายังไม่มั่นใจในตัวเองเด็กคนอื่นไม่รู้จักสื่อสารกับเขาอย่างไร จึงเลือกที่จะเมินเฉยภาพของลีโอที่นั่งกินแซนด์วิชอย่างเงียบงัน ก้มหน้ามองพื้น ทำให้หัวใจของมิสเตอร์เฮนเดอร์สันแทบสลาย เมื่อถึงช่วงปิดเทอมฤดูร้อน โรงเรียนเงียบว่างเปล่า แต่มิสเตอร์เฮนเดอร์สันไม่ได้แค่ถูพื้นในช่วงนั้น ทุกคืนหลังเลิกงาน เขาไปที่ห้องสมุด ยืมหนังสือ ดูวิดีโอออนไลน์ ฝึกภาษามือหน้ากระจกจนมือเป็นตะคริวกันยายนมาถึง โรงเรียนกลับมาคึกคักอีกครั้ง ลีโอเดินเข้าโรงอาหาร เขายังคงดูโดดเดี่ยวเหมือนเดิม นั่งที่โต๊ะว่างๆ และเปิดกล่องข้าวของตัวเอง

มิสเตอร์เฮนเดอร์สันเดินเข้าไปพร้อมไม้กวาดเคาะโต๊ะเบาๆ เพื่อเรียกความสนใจ ลีโอเงยหน้าขึ้น คิดว่าคงถูกบอกให้ลุกย้ายที่ แต่มิสเตอร์เฮนเดอร์สันวางไม้กวาดลง แล้วยกมือขึ้น “สวัสดี ผมชื่อมิสเตอร์เฮนเดอร์สัน วันนี้เป็นอย่างไรบ้าง” เขาสื่อสารด้วยภาษามืออเมริกัน (ASL) อย่างถูกต้องทุกท่าทางดวงตาของลีโอเบิกกว้าง ปากอ้าค้าง แซนด์วิชหลุดจากมือ ลีโอยกมือที่สั้นเล็กน้อยขึ้นมา “คุณ...รู้ภาษามือหรือ?” มิสเตอร์เฮนเดอร์สันตอบกลับด้วยภาษามือ “ผมเรียนมาตลอดช่วงปิดเทอม ผมไม่อยากจะให้คุณต้องกินข้าวคนเดียว” ลีโอยิ้มเป็นรอยยิ้มที่สว่างไปทั้งใบหน้า น้ำตาลล่อ ตลอดทั้งปีการศึกษา ภารโรงกับนักเรียนได้นั่งกินข้าวด้วยกันทุกวัน พวกเขาหัวเราะ เล่าเรื่องตลกด้วยภาษามือ และกลายเป็นเพื่อนสนิทกัน นักเรียนคนอื่นเห็นภาพนั้น และรู้สึกว่ามันเท่มาก พวกเขาเริ่มขอให้มิสเตอร์เฮนเดอร์สันสอนภาษามือให้ เมื่อสิ้นปี นักฟุตบอล

กว่าครึ่งทีมสามารถสื่อสารคำว่า “แข่งได้ดีมาก” และ “เป็นใจบ้าง” ด้วยภาษามือ ลีโอไม่ใช่เด็กที่ถูกมองข้ามอีกต่อไป และมิสเตอร์เฮนเดอร์สันก็พิสูจน์ให้เห็นว่าคุณไม่จำเป็นต้องมีใบปริญญาครู เพื่อสอนบทเรียนที่สำคัญที่สุดในชีวิตนั่นคือการโอบรับกันและกัน

คุณครูที่รัก

ชายชรา พบกับเด็กหนุ่มคนหนึ่ง ที่ถามว่า : "ลุงจำผมได้ไหมครับ" ผู้เฒ่าตอบปฏิเสธไป เด็กหนุ่มจึงบอกว่า เขาเคยเป็นลูกศิษย์..ต่อมาผู้เป็นครูจึงถามกลับไปว่า : "เธอทำมาหากินอะไรหรือพ่อหนุ่ม" "อ้อ ผมเป็นครูครับ" "ไม่เลวนะ เหมือนครูเลยหรือ" "ใช่ครับ..อันที่จริง ผมเลือกอาชีพครู เพราะคุณครูเป็นแรงบันดาลใจให้ผมเป็นเหมือนคุณครูครับ" ชายชรา รู้สึกงง จึงถามลูกศิษย์ว่า : "เธอตัดสินใจเลือกอาชีพครูตอนไหน" เด็กหนุ่มคนนั้นจึงเริ่มเล่าเรื่องดังต่อไปนี้ : "วันหนึ่ง เพื่อนร่วมชั้นของผมสวมนาฬิกาเรือนใหม่เอี่ยมมาโรงเรียน..ผมจึงอยากได้ขึ้นมาทันที ผมขโมยนาฬิกาด้วยการล้วงกระเป๋าของเพื่อน

ต่อมาไม่นาน เพื่อนคนนั้นก็รู้ว่า นาฬิกาของเขาหายไป จึงฟ้องครู ซึ่งก็คือคุณครูนั่นแหละ สักพัก คุณครูก็พูดกับนักเรียนในชั้นว่า นาฬิกาของนักเรียนคนนี้ถูกขโมยไปในชั้นเรียนวันนี้ ใครที่เอาไป ช่วยเอามาคืนด้วย ผมไม่คืนเพราะไม่อยากจะคืน คุณครูเดินไปปิดประตูห้อง แล้วบอกให้นักเรียนทั้งหมด ยืนล้อมกันเป็นวงกลม คุณครูเริ่มล้วงเข้าไปในกระเป๋าของนักเรียนทุกคน จนพบนาฬิกา.. โดยคุณครูขอให้ทุกคนหลับตา เพราะสิ่งคุณครูต้องการหา คือนาฬิกาเท่านั้น พวกเราทำตามโดยดุษณี.. คุณครูเอามือล้วงกระเป๋าของนักเรียนทีละคน..จนมาถึงกระเป๋าผม ซึ่งคุณครูก็เก็บนาฬิกาไป แต่ก็ค้นจนครบทุกคน เมื่อค้นเสร็จคุณครูก็บอกให้นักเรียนล้มตาค้าง และแจ้งว่า พบนาฬิกาแล้ว คุณครูไม่เคยเปิดเผยความลับนี้ของผม ไม่เคยเอ่ยถึงเหตุการณ์นี้อีกเลย คุณครูไม่เคยพูดเลยว่าใครเป็นคนขโมย

วันนั้นคือ วันที่คุณครูช่วยปกป้องเกียรติยศของผมไปตลอดกาลและเป็นวันที่น่าอัปยศที่สุดในชีวิตของผม และวันนั้นเอง เป็นวันที่ตัดสินใจเลิกที่จะเป็นขโมยหรือคนไม่ดีแบบนั้น คุณครูไม่เคยพูดอะไรในเรื่องนี้ไม่เคยดูตำผม และไม่ดึงผมไปสอนบทเรียนอะไรในเรื่องนี้เลย ผมได้เรียนรู้เรื่องนี้จากคุณครูอย่างแจ่มชัด ผมขอขอบพระคุณคุณครูมากครับ ผมได้รู้แล้วว่า คนที่สอนคนควรจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร คุณครูจำเรื่องนี้ได้ไหมครับ" ครูเฒ่าตอบว่า : "ครูจำได้เรื่องที่

มีคนขโมยนาฬิกาและครูได้ค้นกระเป๋าของนักเรียนทุกคน แต่ครูจำไม่ได้หรอกว่าเป็นเธอ เพราะตอนที่ค้น ครูก็หลับตาเช่นเดียวกัน" นี่คือ แก่นสารของการสอนคน ถ้าครูต้องปรามเธอ โดยทำให้เธอต้องอับอาย นั่นคงแสดงว่าครูไม่รู้วิธีสอนคน

มุกิตาจิต 84 ปี 2568

น้อมรำลึกนึกถึงครั้งยังหนหลัง
คราได้ฟังสำเนียงแจ้วแว่วหวาน
สารพันสรรพสิ่งทุกอย่างราว
ได้สืบสาวสานต่อพอดีงาม
มาวันนี้วันเวลาได้ผันผ่าน
เนาเนิ่นนานจวบจนยลดี
ถึงเจ็ดรอบนักษัตรสวัสดิ
ที่ท่านมีคุณูปการเนิ่นนานมา
ขอคุณงามความดีที่ก่อปรก
จงสถิตเป็นแบบอย่างทางวิถี
ให้ชนชาว “ มศว ” ก่อปรการดี
เพื่อเป็นศรีเกียรติศักดิ์ศรีนครินทร์
ขอทวยเทพเทวัญบนชั้นฟ้า
ได้โปรดพาพรพิพัฒน์สวัสดิศรี
ให้อายุมั่นขวัญยืนนั้บหมื่นปี
อยู่เป็นศรีเกียรติก้องกาลนานนิรันดร์

รศ.สุภา ปานเจริญ

ผศ.เกษร เจริญรักษ์

อ.จรัส กุมารจันทร์

อ.เชียรจิต วรกานตศิริ

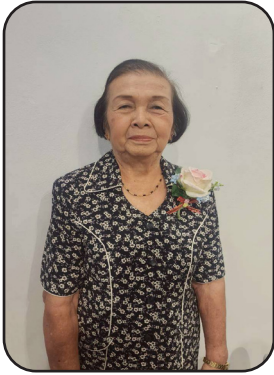
อ.น่มนวล สกุลพานิช

ผศ.ประเสริฐ ไชยชูพันธ์

คุณพิว คำใหญ่

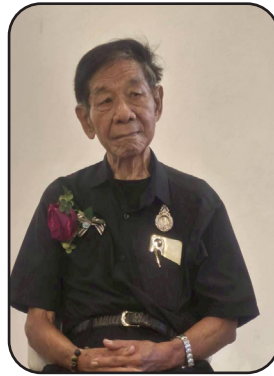
รศ.พริ้มเพรา พลเจริญสุข

รศ.วุฒิชัย มูลศิริป

ผศ.วนิดา ตราชู

อ.วิวัฒน์ บุรทัต

ผศ.สุพียร ลิมไทย

อ.อธยา ภาदानุพงศ์

